

Odluka o izmjenama i dopunama Ustava Republike Srpske

Koristeći se ovlaštenjima koja su visokom predstavniku data u članu V Aneksa 10 (Sporazum o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji za tumačenje gore navedenog Sporazuma o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora; i posebno uzevši u obzir član II 1. (d) istog Sporazuma prema kojem visoki predstavnik "pomaže, kada ocijeni da je to neophodno, u rješavanju svih problema koji se pojave u vezi sa implementacijom civilnog dijela Mirovnog ugovora";

Pozivajući se na stav XI.2 Zaključaka sa Konferencije za implementaciju mira održane u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine, u kojem je Vijeće za implementaciju mira pozdravilo namjeru visokog predstavnika da iskoristi svoj konačni autoritet u zemlji u vezi sa tumačenjem Sporazuma o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme u skladu sa gore navedenim "donošenjem obavezujućih odluka, kada ocijeni da je to neophodno", o određenim pitanjima, uključujući i (prema tački (c) stava XI.2) "mjere kojima se obezbjeđuje implementacija Mirovnog sporazuma na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta";

Vodeći računa o stavu I.2. Zaključaka donesenih na navedenoj konferenciji u Bonu koji potvrđuje «da je nepristrasno i nezavisno pravosuđe» od «suštinskog značaja za vladavinu prava i pomirenje u Bosni i Hercegovini»;

Konstatirajući Aneks Deklaracije Vijeća za implementaciju mira od 16. decembra 1998. godine, u kojem je Upravni odbor pozvao na «usvajanje zakona, do 30. juna 1999. godine, kojim bi se uspostavilo nezavisno i nepristrasno sudstvo, sa akcentom na sudskim imenovanjima i imenovanjima za tužioca, primjerenim platama i objektivnim standardima za imenovanje sudija i tužioca, koji će biti u skladu sa istim koji se primjenjuju u evropskoj demokratskoj praksi, te promociji multietničkog sudstva širom BiH;»

Priznajući da je Narodna skupština Republike Srpske donijela odgovarajući zakon u aprilu 2000. godine koji je stupio na snagu 2. juna 2000. godine;

Cijeneći činjenicu da, kada je Nezavisna pravosudna komisija počela s radom u proljeće 2001. godine, finansijska situacija u pravosuđu je bila izrazito loša i Nezavisna pravosudna komisija je, u tjesnoj saradnji sa entitetskim ministarstvima pravde i entitetskim parlamentima, ostvarila značajno smanjenje godišnjih troškova sudstva i tužilaštva objedinivši tužilačke funkcije, smanjivši broj prvostepenih sudova te broj sudija i pomoćnog osoblja u pravosudnim organima;

Shvatajući da je finansijska situacija u sudstvu i tužilaštvu na svim nivoima u Bosni i Hercegovini i dalje izrazito loša i da se za godišnje izdatke za plate i druge naknade sudijama i tužiocima izdvaja očito neproporcionalan dio ukupnih budžeta;

Shvatajući takođe da je sadašnja situacija neodrživa i da bi mogla dovesti do kolapsa pravosuđa u Bosni i Hercegovini;

Vodeći računa o tome da su sudovi i tužilaštva stvorili značajan dug zbog nedostatka sredstava da se izdaci za operativne troškove i plate podmiruju na vrijeme, da je ukupan dug krajem 2004. godine iznosio 16 miliona KM i da su mnogim sudovima osnovne usluge – kao što su pošta i telefon – obustavljene, pa zato ne mogu da rade i pružaju usluge koje od njih zahtijevaju građani Bosne i Hercegovine;

Upoznat sa činjenicom da su sudijama i tužiocima u Bosni i Hercegovini – zahvaljujući mehanizmima propisanim u sadašnjim zakonima – već ionako visoke plate povećane za približno 40% od prvobitnog povećanja iz 2000. godine do decembra 2004. god. kada su zamrzнуте, dok je u isto vrijeme inflacija u Bosni i Hercegovini bila minimalna;

Konstatujući kominike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira od 3. decembra 2004. godine u kojem je Upravni odbor istakao da «efikasno provođenje pravde, ključni element poslijeratnog oporavka BiH, ovisi o pravilnom funkcionisanju i odgovarajućoj nagrađenosti pravosudnih organa» i u kojem je dao svoju punu podršku

stavu da je «hitno potrebno da se izvrši revizija plata u sudstvu da bi se obezbijedila odgovarajuća raspodjela sredstava koja će da omogući efikasan rad pravosudnog sistema»;

Konstatujući da je visoki predstavnik, da izbjegne dalje pogoršavanje situacije, svojom odlukom 13. decembra 2004. godine zamrznuo plate u pravosuđu i da je osnovana radna grupa, sastavljena od predstavnika ministarstava pravde na nivou entiteta i Bosne i Hercegovine, Pravosudne komisije Brčko Distrikta, Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, kao i udruženja sudija i tužilaca iz oba entiteta, sa zadatkom da izvrši reviziju plata u pravosuđu i priremi nove zakone;

Pozdravljajući preporuke radne grupe da plate sudijama i tužiocima treba da budu usklađene između entiteta, da naknade koje su ukinuli entitetski parlamenti 2003. godine ne bi trebalo da se uvode, da bi plate sudijama i tužiocima trebalo da se umjereni smanje, da bi sadašnje plate trebalo i dalje da budu zamrznute dok prosječna plata u Bosni i Hercegovini ne dostigne određeni nivo, da, kada plate ponovo počnu da rastu, da rastu u istom postotku kao i prosječna plata u Bosni i Hercegovini, čime se ostvaruje fiksni omjer između prosječne plate u Bosni i Hercegovini i plata u pravosuđu, kao i stalna usklađenost među entitetima;

Pozdravljajući činjenicu da je Visoko sudska i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine na sjednici održanoj 23. avgusta 2005. godine podržalo preporuke radne grupe;

Pozivajući se na kominike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira od 24. juna 2005. godina u kojem je Odbor izrazio da je i dalje zabrinut «zbog izazova fiskalne održivosti sa kojim se suočavaju vlasti u Bosni i Hercegovini, posebno na entitetskom nivou»;

Shvatajući da je realizacija preporuka radne grupe od najvećeg značaja za funkcioniranje pravosudnog sistema u Bosni i Hercegovini i da je u tom pogledu neophodno da počnu da se ostvaruju od početka naredne budžetske godine koja počinje 1. januara 2006. godine;

Shvatajući da bi smanjenje plata i drugih naknada u sudstvu i tužilaštvu, koje je naročito značajno, pravično i potrebno, bilo nemoguće bez izmjene i dopune Ustava Republike Srpske;

Uzevši u obzir i razmotrivši sva ova pitanja, visoki predstavnik donosi sljedeću:

ODLUKU

o izmjenama i dopunama Ustava Republike Srpske

Amandman utvrđen ovom Odlukom čini njen sastavni dio. Navedeni amandman stupa na snagu 31. decembra 2005. godine, osim ako ga u istom tekstu, istoj formi bez izmjena i dopuna i bez dodatnih uslova ne usvoji Narodna skupština Republike Srpske prije 30. decembra 2005. godine. Ako Narodna skupština Republike Srpske amandman usvoji u drugačijem tekstu, sa izmjenama i dopunama i uz dodatne uslove, on neće stupiti na snagu.

U slučaju da amandman koji čini sastavni dio ove Odluke stupa na snagu u skladu sa odredbama ove Odluke, stupiće na snagu na privremenoj osnovi, sve dok ga Narodna skupština Republike Srpske ne usvoji u istom obliku, bez izmjena i dopuna i bez dodatnih uslova.

Ova Odluka stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje u «Službenom glasniku Republike Srpske».

Sarajevo, 9. decembra 2005.

Paddy Ashdown

Visoki predstavnik

AMANDMAN NA USTAV REPUBLIKE SRPSKE

AMANDMAN CXIV

Iza člana 138. dodaje se novi član 138.a, koji glasi:

«Član 138.a

Kao izuzetak od principa iz člana 127. ovog Ustava, plata i/ili druge naknade sudiji mogu biti umanjeni zakonom donesenim do 10. januara 2006. godine.

Umanjenje iz stava 1. ovog člana može se izvršiti samo jednom.

Stavovi 1. i 2. ovog člana ne mogu se tumačiti tako da je na bilo koji način ili u bilo kojem obliku, direktno ili indirektno, dozvoljeno neko drugo umanjenje plata i/ili drugih naknada sudiji zaštićenih članom 127. ovog Ustava.»